

LiveFIN ry:n lausunto

Lausunto tilastotuotannon muutoksista

Lausuntopyynnön diaarinumero: TK/2330/00.07/2024, LUKE/2820/07 00 02 00/2024

Tilastokeskus supistaa tilastotuotantoaan määrärahoihin kohdistuvan leikkauksen vuoksi. Tämän myötä myös Tilastokeskuksen kulttuuritilastot ovat joutumassa lakkautuslistalle. LiveFIN ry esittää kulttuuri- ja vapaa-ajan tilastojen lakkauttamisen peruuttamista.

Asiantuntevien viranomaisten tuottama luotettava tilastotieto luo perustan kulttuurin vaikutusten arvioinnille. Puolueeton ja säännöllinen tiedontuotanto on olennainen pohja mitä tahansa alaa koskevalle päätöksenteolle, kehittämiselle ja julkiselle keskustelulle. Suomessa kulttuuritilastoja on julkaistu 1970-luvun lopulta lähtien. Tilasto kuvaa kulttuurialan tuotantoa, tarjontaa, taloutta, julkista tukea, työvoimaa, koulutusta sekä harrastusta ja kulutusta eri taiteen- ja kulttuurin aloilla. Kulttuuritilastojen lakkauttaminen vaarantaisi tämän pitkittäisotannan suomalaisen kulttuurin tietopohjasta. Tilastoinnin lopettamisen aiheuttama vahinko olisi peruuttamaton ja se jättäisi paikkaamattomissa olevan aukon kulttuurin tietopohjaan.

Tilastokeskuksen tilastot ovat korvaamaton tiedonlähde paitsi kulttuuria koskevaan päätöksentekoon, myös kulttuurialan organisaatioille, jotka kehittävät omaa ja koko edustamansa toimialan toimintaa tietoon perustuen. Kulttuurialan järjestöt, myös LiveFIN ry tuottavat usein ainutlaatuista tietoa ja tilastoja omista toimialoistaan ja siten vahtistavat osaltaan kulttuurialan tietopohjaa. Nyt myös kulttuurialan järjestöihin kohdistuu säästötoimenpiteitä kulttuurin rahoituksen leikkausten vuoksi. Myös järjestöissä on jatkossa mietittävä tarkkaan, millaiseen tiedontuotantoon näillä on resursseja.

Haitallista on myös vapaa-ajan osallistumista koskevan tilaston lakkautus. Kyseinen tilasto piirtää esiin kulttuuritapahtumiin osallistumisen sosiaalista ja yhteiskunnallista merkittävyyttä. Merkittävyys on toki tunnistettavissa myös muilla mittareilla, kuin tilastoilla, mutta ilman tilastoa osallistumisen muutoksia esimerkiksi eri sukupolvien välillä ei pystytä seuraamaan.

Tilastojen lakkautuksilla ja muutoksilla tavoitellaan kokonaisuudessaan 400 000 euron säästöä vuositasolla. Raha on suuruudeltaan valtiontalouden kannalta merkitykseltään erittäin vähäinen ja jo yksittäiset poliittiset päätökset, joita tehdään sokkona ilman tilastojen tarjoamaa tietoa, aiheuttavat helposti vastaavansuuruisia kansantaloudellisia vaikutuksia.

Tilastojen lakkautus olisi LiveFIN ry:n näkökulmasta huonosti perusteltu, taloudellisilta vaikutukseltaan jopa haitallinen ja tiedon tuotannon ja säilyttämisen näkökulmasta tuhoisa.